Sensorveiledning for LAT1002/4002 Innføring i latin 2, vår 2023.

Emnet gir en videre innføring i latinsk språk, som bygger på emnet LAT1001/4001 Innføring i latin 1.

Pensum har vært et utvalg tekster fra Omnibus 2 (Tekst- og studiebok) med tillegg av noen andre. Alle ferdighetene som prøves på eksamen har både vært prøvd på obliger, og er presentert i materiale i Canvas. For pensumtekstenes vedkommende, ligger gjenomganger med oversettelse og grammatisk analyse som videoer i Canvas.

Oppgava har fem deler. Av de fem teller den første 40% mot endelig karakter, de fire siste teller til sammen 60%.

Karakterer settes med utgangspunkt i UiOs allmenne karakterbeskrivelse: Karakterar og sensur - Universitetet i Oslo (uio.no)

Løsningsforslag:

1 Oversettelse av pensumtekst med kommentar

Oversettelse:

Ikke lang tid etter da det nærmet seg vår reiste den hellige Hallvard fra farens hus, for å besøke områder nær ved der han hadde æren å utføre, og kom til en fjord som heter Drammen, som han skulle dra over, og trakk en liten jolle fra sivet og steg opp i den. Og plutselig kom en svanger kvinne, skjelvende og opprørt, og ba innstendig om at han skulle ta henne med. Og da hun hadde blitt spurt hvem hun var og hvor hun ville, presenterte hun seg og sa at hun ville dra over fjorden, og derfor, da hun så en mann som skyndte seg i den retningen, derfor hadde hun løpt fort fram. Etter å ha blitt invitert satte kvinnen seg i båten. Og han tok fatt på veien og førte båten. Og plutselig så han ved stranda som kvinnen var kommet fra tre menn kommende løpende hurtig, som rev til seg en annen liten båt og førte sin båt raskere etter dem. Da sa den hellige Hallvard til kvinnen: «Kjenner du dem?» Og hun: «Ja, jeg kjenner dem.» Og han: «Som jeg ser, prøver de å få tak i deg. Si meg hva du har gjort.» Hun svarte: «De er sant at de følger etter meg, men det de anklager meg for, har jeg ikke gjort, de anklager meg nemlig for tyveri.» Og han: «Kan du rense deg fra det med glødende jern?» Og hun: «Jeg kan og er klar, hvis de bare vil la meg gå.»

2 Metrikk

Heksameter er et antikt versemål som bygger på veksling mellom korte og lange stavelser i et fast mønster bestående av føtter. En heksameterlinje har seks føtter, som er enten daktylos (sekvensen lang - kort - kort stavelse) eller sponde (sekvensen lang – lang stavelse). Femte fot er vanligvis daktylos, og sjette og siste er en sponde men der siste stavelse kan være enten lang eller kort (kalt *anceps* 'ubestemt'). En cesur (*caesura* 'snitt', dvs. pause) kan tilkomme i form av ordgrense inne i en fot, ofte etter første stavelse i tredje fot.

Laocoon ardens summa decurrit ab arce,

et procul: «O miseri, quae tanta insania, cives?»

– u u	– –	– / –	– –	– u u	– x
La o co	o nar	dens sum	ma de	cur ri ta	bar ce

– u u	– u u	– –	– –	– u u	– x
et pro cu	lo mi se	ri / quae	tan t(a)in	sa ni a	ci ves

3 Oversettelse til latin

Thor Heyerdahl scriptor indagatorque Norvegicus erat. Mare Pacificum traiecit rate quam ipse fecerat ex ochromate pyramidali. Existimavit homines ad Maris Pacifici insulas ex America advenisse, quod artificia similia essent in his locis.

Gloser:
balsatre ochroma pyramidale (ochroma, atis n)
flåte ratis,is f
forsker indagator,oris m
krysse f.eks. transicio 3 -ieci, -iect.
kunstgjenstand artificium, i n
lik similis,e
Stillehavet Mare Pacificum
øy insula,ae f

4 Oversettelse av ukjent tekst til norsk

Da han ofte hadde prøvd å argumentere mot sønnens drikking (men) forgjeves, og en gang fikk øye på en drukkenbolt på gata, som hadde kjønnssorgan i reisning og lå på skammelig vis mens også svært mange barn som sto rundt lo og gjorde narr av ham, kalte faren sønnen til dette opptrinnet som var så skamfullt, fordi han trodde at med dette eksemplet kunne han skremme ham vekk fra drikkingen. Men da han hadde sett drukkenbolten, sa han: «Far, jeg spør hvor den vinen er som han der ble full av, slik at jeg også kan kjenne på den gode smaken i den vinen?», han var ikke blitt skremt vekk av drukkenboltens skjensel, men hadde fått lyst på vin.

5 Skriv selv

Tor Ivar Østmoe, 24.5.23